

Barcelona. 13 de maig de 2009

ANY. núm. **32**

El compromís inajornable amb Àfrica

La Gna. Begoña Iñarra, Missionera de Nostra Senyora d'Àfrica, coordinadora del Secretariat RAEFJ Brussel·les, va presentar un informe sobre la Xarxa Àfrica-Europa, Fe i Justícia, amb motiu de la celebració de la LX Assemblea General de l'URC. A causa del seu interès, el reproduïm sencer.

Maria Rosa Maymí presenta al final de l'Assemblea el grup de la Xarxa que funciona a Catalunya.

Presentació de la Xarxa Àfrica – Europa, Fe i Justícia

AFRICA EUROPE FAITH AND JUSTICE NETWORK
RESEAU FOI ET JUSTICE AFRIQUE EUROPE

174, rue Joseph II str.
B 1000 BRUSSELS - Belgium
Tel. +32.(0)2.234.68.10 / Fax. +32. (0)2.231 14 13
email: aefjn@aefjn.org
<http://www.aefjn.org>

XARXA ÀFRICA – EUROPA, FE I JUSTÍCIA

1. La inspiració d'AEFJN

Els missioners sovint es troben en situacions de grans injustícies socials que els afecten profundament. Desitgen actuar per canviar aquestes situacions, però no saben què fer... L'anàlisi mostra com la majoria de les injustícies socials tenen les seves arrels en les polítiques econòmiques i comercials promogudes pels països rics per explotar millor la riquesa dels països empobrits. Si volem transformar aquestes situacions d'injustícia social, hem de treballar per canviar les polítiques econòmiques i comercials a fi que aquestes siguin més justes per al Sud, en el nostre cas: Àfrica.

La Xarxa Àfrica-Europa, Fe i Justícia (AEFJN) ofereix a congregacions religioses la possibilitat de col·laborar en un projecte intercongregacional per promoure relacions econòmiques més justes entre Àfrica i Europa. A través d'AEFJN més de 50.000 religiosos de 50 congregacions o instituts religiosos estan involucrats en aquesta transformació. La millora de les polítiques econòmiques i comercials pot tenir un gran impacte en el benestar i la situació social de la població d'Àfrica.

Aquest projecte conjunt d'AEFJN ofereix als religiosos i religioses la possibilitat de **viure una**

nova missió: la promoció d'estructures socioeconòmiques més justa a l'Àfrica. AEFJN fa això a través de la promoció i les gestions d'interessos dels governs nacionals i de les institucions de la Unió Europea sobre assumptes que afecten les relacions entre Àfrica i la Unió Europea. A AEFJN, religiosos, religioses i seglars en nom de la seva fe treballen per obtenir un futur millor per als pobles de l'Àfrica en el respecte d'individus i comunitats.

2. L'origen d'AEFJN

AEFJN neix el 1988 de dues intuïcions:

- ▶ La constatació que, malgrat els esforços de les esglésies i congregacions per desenvolupar Àfrica, la situació socioeconòmica del continent es deteriorava cada vegada més. Les causes eren els efectes negatius de les polítiques econòmiques dels Programes d'Ajustament Estructural (PAE) imposades pel Fons Monetari Internacional (FMI).
- ▶ L'encíclica *Sollicitudo rei socialis* de Joan Pau II, on fa una crida als missioners perquè siguin presents als "nous llocs de missió", allà on es prenen les decisions.

La Xarxa Àfrica-Europa, Fe i Justícia (AEFJN) sorgeix com un nou projecte MISSIONER intercongregacional: un treball en comú per transformar les injustícies econòmiques que pateix Àfrica i establir relacions més equitatives entre la Unió Europea i Àfrica. És un esforç per influir positivament en les decisions polítiques adoptades a Europa que afecten negativament l'Àfrica i els seus pobles. Alhora es va crear a Washington una xarxa similar però diferent, Àfrica Fe i Justícia (AFJN), que treballa en la política dels Estats Units envers Àfrica.

3. Compromís cristià: una crida per construir un Món Nou

L'Església està cridada a treballar per la transformació d'aquest món en el món que Déu ha somiat. Això requereix transformar les estructures injustes en estructures de vida i AEFJN ho fa a través de la promoció de causes i la influència i gestió d'interessos o *lobby*.

En la perspectiva del Regne de Déu, l'evangelització i la humanització són part de la missió de l'Església. A la Bíblia, l'amor i la justícia són inseparables. L'Evangelí es dona la mà amb la preocupació social, la fe amb la transformació política, l'oració amb l'acció. La Doctrina Social de l'Església demana als cristians un major compromís social per promoure la justícia.

4. El valor afegit d'AEFJN

AEFJN és un projecte intercongregacional, un exemple d'unitat i col·laboració en una causa comuna: treballar per una major justícia a l'Àfrica.

Els membres de les nostres comunitats a Àfrica i Europa estan compromesos en accions de justícia i col·laboren amb grups contra injustícies socials i econòmiques. Coneixen la situació local en agricultura, subministrament de medicaments, explotació dels recursos naturals (boscos, minerals, pesca, etc.), tràfic d'armes, resolució de conflictes, educació, comerç, etc.

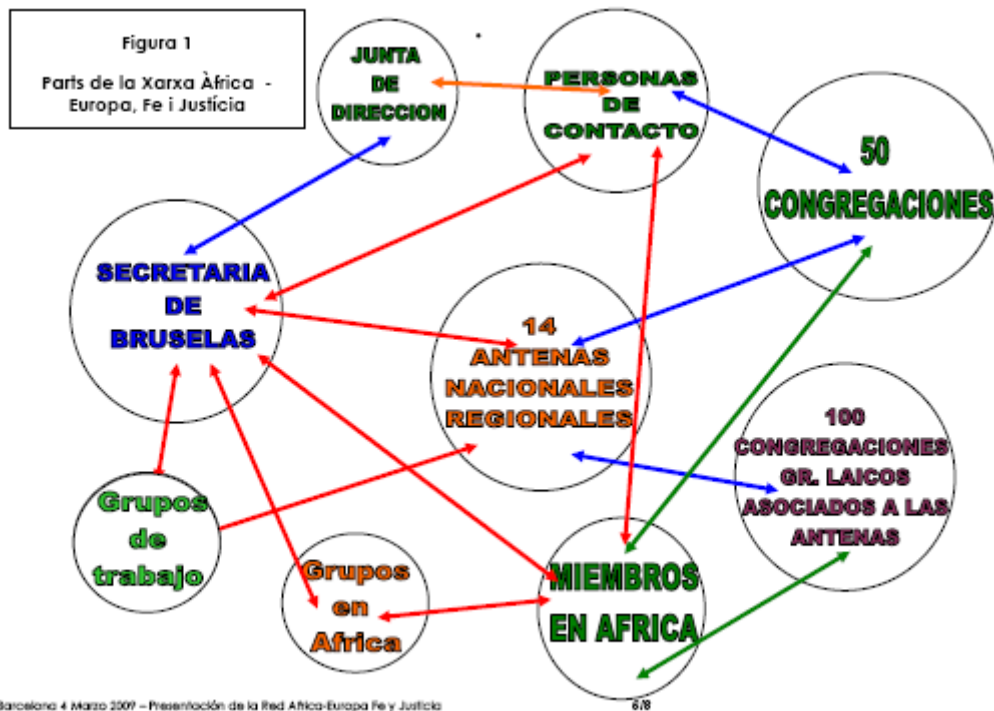
Els que estan a Àfrica pensen que el seu treball a escala local no interessa els de "fora". La força de la nostra xarxa és tenir a la nostra disposició la informació sobre situacions a l'Àfrica i una xarxa a Europa que permet portar aquestes preocupacions als que prenen decisions. La xarxa AEFJN pot arribar a tots els estrats socials, des de la base fins a la cúspide.

5. Les parts de la xarxa AEFJN

Podem observar la similitud entre una xarxa de pescadors, de tennis, etc. amb la nostra organització. Els nusos que fan la xarxa són punts de connexió, la reforcen. La xarxa pot adoptar formes diferents, s'adapta. Una xarxa està formada per una multitud de persones i grups connectats entre si per ser més eficaços en la promoció d'una causa comuna. Cada nus de la xarxa rep i envia la comunicació i l'acció, que així creix ràpidament. La xarxa és flexible, s'adapta, val el que val cada un dels seus nusos, dels seus fils...

5.1. AEFJN opera a partir de 4 “centres”:

1. **Les congregacions** religioses i els membres de les nostres comunitats interessats en la justícia econòmica. Les persones de contacte són el lligam entre la xarxa i la congregació i les seves províncies.
2. **L'equip de direcció (executiu)** escollit per les persones de contacte amb Roma.
3. **La Secretaria Internacional de Brussel·les** coordina les activitats de la xarxa.
 - Realitza la investigació, l'anàlisi i l'estudi i publica documents sobre els temes del pla d'acció.
 - Proposa polítiques i suggereix accions a les Antenes i persones de contacte.
 - Realitza accions urgents.
 - Promou campanyes i influencia (fa pressió) les institucions europees.
 - Publica FÒRUM D'ACCIÓ tres vegades l'any i NOTÍCIES cada mes amb informació sobre el pla d'acció, accions i els nous temes que sorgeixen a l'horitzó. Actualitza la pàgina web www.aefjn.org.
 - Col·labora amb altres organitzacions que treballen els mateixos temes.
4. **Les 14 Antenes d'AEFJN a Europa**. Fan el treball i la promoció a escala nacional. Les institucions europees reben el seu mandat dels països membres reunits al Consell de la UE. D'aquí la importància d'influir en els governs nacionals. Vegeu figura 1.

- Les Antenes d'AEFJN són grups nacionals de religiosos i religioses de les nostres províncies i regions, oberts a seglars. Col·laboren amb grups i organitzacions no governamentals nacionals, amb una visió similar en els temes del pla d'acció.
- En contacte amb la secretaria, donen suport a les accions proposades per la Xarxa i per Antena. Passen la informació a religiosos, seglars i institucions amb qui estan en contacte per reforçar l'acció d'AEFJN.

- Dos cops a l'any representants de cada Antena es reuneixen amb la secretaria i l'equip de direcció per a un major coneixement de la xarxa, decidir els temes del pla d'acció i obtenir formació.
- **Grups de treball per temes.** Secretariat, persones interessades en les congregacions i en les Antenes formen part d'aquests grups de treball a partir de correus electrònics. Actualment, hi ha tres grups de treball:
 - Sobirania alimentària i agrocarburants.
 - Comerç i acords d'associació econòmic entre la UE i Àfrica.
 - Accés a medicaments de qualitat a Àfrica.

5.2. Les congregacions membres d'AEFJN

50 congregacions presents a Àfrica i Europa formen el nucli central de la Xarxa. Treballen en salut, social, pastoral, educació, desenvolupament, etc. Les seves institucions, membres associats i amics formen una xarxa extraordinària!

Unes 100 congregacions més i diversos grups seglars col·laboren en les 14 Antenes nacionals.

Amb una infraestructura mínima i un mínim de temps, la xarxa, amb la vostra col·laboració, pot fer conèixer un missatge arreu d'Àfrica i Europa. Fer "efectiva" aquesta enorme xarxa de contactes, uns 30.000 membres a Europa i 20.000 a Àfrica, és un repte per a AEFJN!

Si tots els membres hi col·laboren, podem ser un interlocutor important i estar en condicions d'influir en certes decisions polítiques que afecten Àfrica. Això enfortiria les nostres peticions basades en la doctrina social de l'Església. És responsabilitat de cada congregació organitzar-se perquè AEFN actuï de manera eficaç!

5.3. Els objectius d'AEFJN

Informar els membres i conscienciar els religiosos i grups cristians sobre les injustícies estructurals arrelades en les polítiques europees que afecten Àfrica.

Recomanar activitats de promoció i *lobby* (gestió d'interessos) a Àfrica i Europa. Les Antenes tenen un paper essencial en aquestes accions.

Influir (*lobby*) els governs nacionals i les institucions europees en polítiques econòmiques que afecten Àfrica.

5.4 Com podem interessar les nostres comunitats?

Passant informació i despertant l'interès a les nostres comunitats i grups amb què treballem.

6. El pla d'acció de 2009

6.1. El canvi climàtic

Amb una atenció especial a les seves conseqüències sobre la sobirania alimentària a l'Àfrica i als mitjans de subsistència de petits agricultors. Això inclou els efectes potencialment nocius de les polítiques agrícoles públiques i privades sobre la sobirania alimentària. Entre elles les conseqüències nocives de la política europea de "biocarburants" o "agrocarburants" sobre les poblacions d'Àfrica.

6.2. Comerç i empreses transnacionals

Amb especial atenció als Acords d'Associació Econòmica (AAE) entre la UE i Àfrica. Això inclou els drets de propietat intel·lectual i les patents quan aquests impedeixen l'accés a medicaments de qualitat i a les llavors a Àfrica. AEFJN ha realitzat una enquesta i dos estudis sobre l'impacte d'aquests acords a Àfrica.

L'explotació dels recursos del continent té el seu origen en lleis comercials que afavoreixen les empreses europees enfront de les possibilitats de desenvolupament d'Àfrica. La

responsabilitat social de les empreses i la legislació per regular les corporacions transnacionals, així com la inversió ètica i la justícia financera, són altres aspectes relatius al comerç.

6.3. També tenim interès pels temes següents:

- Control de las armes lleugeres de petit calibre.
- Accés a l'aigua.
- Deute extern.

6.4. Les eleccions europees

El resultat de les eleccions al Parlament Europeu influirà la política comercial i exterior de la UE que afecta Àfrica. Votar en solidaritat amb els països del Sud és el nostre deure com a cristians.

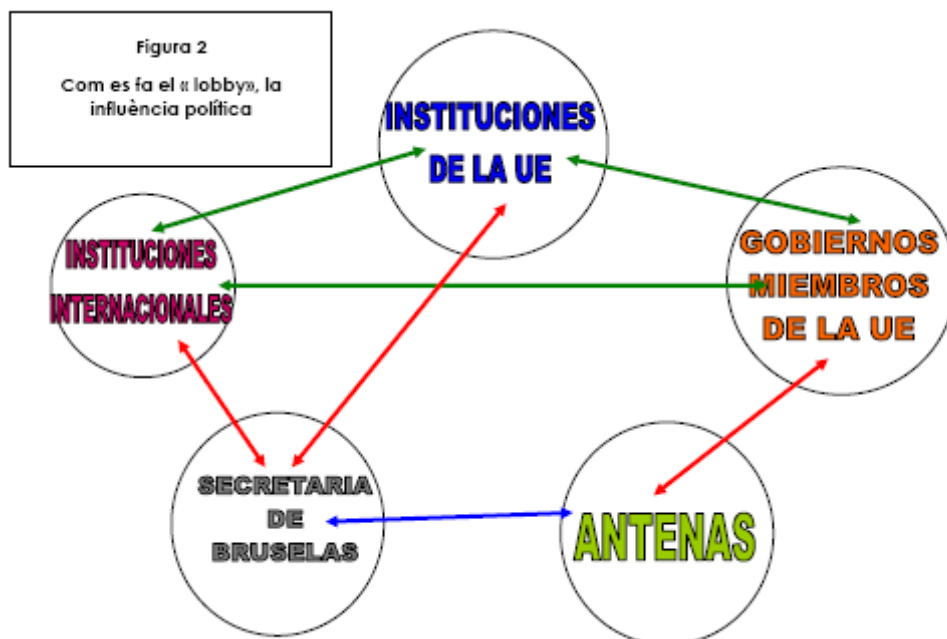
La secretaria està preparant un fullet sobre temes d'interès per a AEFJN i per a Àfrica. Així, Antenes i membres podran interrogar els candidats i els partits sobre aquestes qüestions.

6.5. Accions urgents

A petició de les congregacions, o de l'executiu, la xarxa pot emprendre una "acció urgent" enfront de les institucions europees, els seus països membres i els mitjans de comunicació.

Algunes de les últimes accions:

- **Maig 2008. Bombardeig d'Abiyei (Sud Sudan).** L'Oficina de Relacions Exteriors de la UE va fer una declaració de condemna i va prendre mesures cap a la resolució del conflicte.
- **Abril 2008. Carta de l'arquebisbe de Bukavu,** Mons. Maroy, sobre el risc d'un nou conflicte a l'est de la República Democràtica del Congo. La xarxa va donar a conèixer la situació a l'Oficina de Relacions Exteriors de la UE i als parlamentaris.
- **Novembre 2008. Atac de Nkunda al nord del Kivu (República Democràtica del Congo).** AEFJN demana l'enviament de tropes de la UE a la regió per obrir un corredor humanitari i aturar l'exportació il·legal de minerals que financen la guerra.
- **Gener 2009.** Atacs de l'LRA (Exèrcit de Resistència del Senyor) a la República

Democràtica del Congo, Uganda, Sudan i República Centreafricana. Enviament dels testimonis a Parlamentaris Europeus. Trobada amb l'enviat especial a la regió dels Grans Llacs.

7. Alguns èxits d'AEFJN

La influència sobre legislació, opinió pública i transformació de les consciències i de les estructures és un treball a llarg termini. El descoratjament pot fer-se present, per això és important veure els petits assoliments.

7. 1. En el control de les armes lleugeres

- El Codi de Conducta de la UE (1998), fet jurídicament vinculant al mes de desembre de 2009.
- El vot positiu de 153 estats envers un tractat internacional sobre el comerç d'armes a l'ONU (en estat avançat actualment).

7. 2. En acords comercials

- Prolongació del termini per a la firma dels Acords d'Associació Econòmica (AAE) entre la UE i Àfrica. El lliure accés al mercat de la UE per als països que firmin aquests acords.
- Les resolucions del Parlament Europeu cap a acords que afavoreixin el desenvolupament.
- La presa de consciència i la participació de la societat civil i de les esglésies d'Àfrica.

7.3. En l'accés a medicaments

- L'exempció de l'OMC - Doha 2002, que permet flexibilitat perquè la salut pública tingui preferència sobre les patents. La possibilitat per als governs de declarar "licències obligatòries" per importar o produir medicaments genèrics.
- La disminució de preus de medicaments de marca davant la competència dels genèrics.

7.4. En els biocarburants o agrocarburants

- La proporció de biocarburants per al transport s'ha quedat en el 10%.

8. AEFJN, una altra manera de viure el compromís amb Àfrica

Persones interessades en Àfrica poden dedicar una part del seu temps, experiència i recursos per a aquest fi col·laborant amb AEFJN i les Antenes.

És urgent treballar no només per millorar les vides dels africans, sinó per transformar les estructures injustes que perpetuen l'empobriment d'Àfrica.

És important involucrar joves, seglars i grups perquè treballin cap a la transformació de lleis i estructures injustes que afecten negativament Àfrica i la mantenen en una dependència total de les seves matèries primeres, i per tant impedeixen el ple desenvolupament dels individus i dels països.

9. El que podeu fer perquè els objectius d'AEFJN es compleixin

- Com a **congregació**, interessar-vos en AEFJN i participar en les accions.
 - ✓ Enviar els documents als seus membres a Àfrica i Europa.

- ✓ Conèixer els temes del pla d'acció d'AEFJN. Participar en un grup de treball en un tema del seu interès.
- ✓ Oferir una reflexió teològica sobre la justícia i Àfrica.
- **Designar** en cada **província** una persona com a enllaç amb AEFJN.
 - ✓ Invitar-la perquè participi i col·labori amb Antena donant el seu temps i la seva experiència.
 - ✓ Serà l'enllaç entre AEFJN i les comunitats, a les quals passarà la informació i convidarà a participar en les accions d'Antena.
 - ✓ Participar en activitats AEFJN i donar-les a conèixer en altres grups. Representar Antena en organitzacions que treballen els temes d'AEFJN.
- **Invitar les germanes d'Àfrica** a:
 - ✓ Participar en grups de justícia i pau, justícia econòmica, organitzacions no governamentals que treballen aquests temes.
 - ✓ Passar la informació dels problemes locals d'injustícia econòmica i altres a la congregació i a la secretaria d'AEFJN.
 - ✓ Enviar informació de situacions que demanen una "acció urgent".

L'Antena de Barcelona: Què fem?

L'Antena Barcelona, de la xarxa AEFJN (Àfrica-Europa-Fe i Justícia), està formada actualment per 9 membres, de 9 congregacions diferents, que es troben una tarda al mes a la seu de l'URC per posar en comú el treball de cadascú per la justícia a l'Àfrica i per prendre decisions sobre campanyes noves que cal impulsar.

La xarxa AEFJN s'estén per Europa, Àfrica i Amèrica, amb religiosos i religioses de 50 congregacions. Els grups de treball s'anomenen Antenes. Per a la nostra activitat, tots els grups estem en contacte amb la Secretaria de Brussel·les i amb altres Antenes d'AEFJN, així com amb ONG i entitats diverses. Seguim puntualment l'actualitat mundial que tingui conseqüències per als països africans. Els objectius de la nostra xarxa es concreten en:

1. **Difondre** informació per conscienciar sobre els problemes dels països del continent africà.
2. **Denunciar** les injustes relacions comercials-econòmiques-socials entre els països rics i els pobres, que passen per la mala gestió d'institucions com el Banc Mundial, el Fons Monetari Internacional i l'Organització Mundial del Comerç. Parem una atenció especial als **ajuts** que els Governos de la Unió Europea atorguen a aquests països, per tal de vetllar perquè es gestionin equitativament i no amaguin interessos inconfessables per part dels rics.

És molt necessari el treball **en xarxa** amb altres organitzacions, per poder accedir a un major volum d'informació i perquè els ambiciosos objectius que estan en joc requereixen la col·laboració d'especialistes en cada matèria.

Per això prioritzem 2 o 3 temes cada any, sense deixar de banda els que ja hem anat treballant i que cal reprendre quan s'esdevé algun fet rellevant que ho requereix.

Compartim, doncs, informació entre ONG i organitzacions diverses, donem suport a iniciatives, en proposem de noves, fem difusió de tot el que passa i no surt a la televisió, la ràdio, els diaris..., o bé hi surt minimitzada, i airegem fets o realitats que les administracions solen silenciar o ocultar.

Per als qui hi col·laborem, aquesta feina esdevé, certament, una gran riquesa.

Podeu contactar amb Maria-Rosa Maymí: aeijn.bcn@hotmail.com (tel. 93 2682615)

Contacta amb nosaltres

Lluís Serra	Secretari general de l'URC i director del CEVRE	sec.urc@confer.es
Noemí Pujol	Secretaria de l'URC i del CEVRE	urc.info@gmail.com
	Informatiu <i>Horeb</i>	horeb.urc@gmail.com

UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA

Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302 43 67 · Fax 93 412 38 82
Secretari general: sec.urc@confer.es / Secretaria: urc.info@gmail.com / Informatiu: horeb.urc@gmail.com
<http://urc.confer.es>